

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	19. april 2002

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester (2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl) i og på korn i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager, dokument SANCO/844/2002 rev.1.

Forslaget forventes sat til indikativ afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 24.-25. april 2002.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester (2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl) i og på korn, i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager.

Dok.: SANCO/844/2002 rev.1

Forslaget forventes sat til indikativ afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 24.-25. april 2002.

Forslaget behandles i en III b-procedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Forslaget vedrører fastsættelse af maksimalgrænseværdier for rester i fødevarer af tre pesticider (2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl), der har gennemgået en omfattende vurdering i EU med hensyn til sundheden, arbejdsmiljøet og miljøet i naturen, og som på baggrund heraf er optaget på EUs positivliste.

Grænseværdierne i forslaget er sat til LOD (lower limit of analytical determination) enten hvor en godkendt behandling ikke vil give målbare restindhold, eller hvis der ikke er fremlagt data til en vurdering af restindholdet. I den danske pesticidbekendtgørelse er der for triasulfuron i korn fastsat en grænseværdi svarende til LOD ved den i Danmark anvendte analysemetode, mens resten af stofferne er reguleret ved fødevarerovens generelle bestemmelser. Den danske LOD for triasulfuron er lavere end forslagets, men forslaget lægger op til anvendelse af en multitest, som omfatter flere stoffer og dermed er mere effektiv, men som er mindre følsom.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at øge beskyttelsesniveauet, idet forslagets nye grænseværdier vil sætte et præcist loft for det tilladte restindhold af pesticiderne i fødevarer, og forslagets grænseværdi for triasulfuron på korn, der allerede er omfattet af pesticidbekendtgørelsen, blot justeres til en anden analysemetode med en acceptabel følsomhed.

Regeringen agter på den baggrund at tilslutte sig forslaget med eventuelle sundhedsmæssigt acceptable ændringer.

om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester (2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl) i og på korn, i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager.

Dok.: SANCO/844/2002 rev.1

Resumé

Forslaget vedrører fastsættelse af maksimalgrænseværdier for rester i fødevarer af tre pesticider (2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl), der har gennemgået en omfattende vurdering i EU med hensyn til sundheden, arbejdsmiljøet og miljøet i naturen, og som på baggrund heraf er optaget på EUs positivliste.

Grænseværdierne i forslaget er sat til LOD (lower limit of analytical determination) enten hvor en godkendt behandling ikke vil give målbare restindhold, eller hvis der ikke er fremlagt data til en vurdering af restindholdet. I den danske pesticidbekendtgørelse er der for triasulfuron i korn fastsat en grænseværdi svarende til LOD ved den i Danmark anvendte analysemetode, mens resten af stofferne er reguleret ved fødevarerlovens generelle bestemmelser. Den danske LOD for triasulfuron er lavere end forslagets, men forslaget lægger op til anvendelse af en multitest, som omfatter flere stoffer og dermed er mere effektiv, men som er mindre følsom.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at øge beskyttelsesniveauet, idet forslagets nye grænseværdier vil sætte et præcist loft for det tilladte restindhold af pesticiderne i fødevarer, og forslagets grænseværdi for triasulfuron på korn, der allerede er omfattet af pesticidbekendtgørelsen, blot justeres til en anden analysemetode med en acceptabel følsomhed.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/844/2002 rev. 1 af 22. marts 2002 fremsat forslag til fastsættelse af midlertidige EU-maksimalgrænseværdier for pesticidresterne 2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl. Forslaget forventes sat til indikativ afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 24. –25. april 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i:

- Artikel 10 i Rådets direktiv 86/362/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn.
- Artikel 10 i Rådets direktiv 86/363/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse.
- Artikel 7 i Rådets direktiv 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager
- Artikel 4(1)f i Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler

Forslaget behandles i en III b-procedure i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om gennemførelsesbestemmelser til allerede vedtagne retsakter.

Dog skal det bemærkes, at forslag om harmonisering af pesticidgrænseværdier især betyder, at kontrol med de fastsatte grænseværdiers overholdelse styrkes ved, at alle lande skal kontrollere de samme værdier. Forslaget vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget er en del af EU's pesticidprogram, der om nogle år skal munde ud i en fuldstændig regulering af samtlige pesticider i Fællesskabet.

EU's pesticidprogram indebærer, at alle pesticider med tiden vil blive sundheds- og miljømæssigt vurderet efter ens kriterier, ligesom der i alle medlemslande vil gælde fælles grænseværdier for det maksimalt tilladte restindhold af pesticider i fødevarer. Der vil blive foretaget en grundig vurdering af sikkerheden for restindholdet af hvert enkelt pesticid i hver enkelt fødevarergruppe. Der vil blive opstillet en positivliste over pesticider, som medlemsstaterne må godkende til anvendelse på deres område.

Direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler har til formål at opbygge en fælles EU-positivliste over de aktivstoffer, der må indgå i plantebeskyttelsesmidler. Stoffer, som er fundet acceptable på grundlag af videnskabelig dokumentation, optages på den fælles positivliste i bilag I til direktiv 91/414. De maksimalgrænseværdier for restindhold, som fastsættes som følge af tilladelse til anvendelse i marken, optages løbende i bilagene til følgende direktiver:

- Rådets direktiv 90/642 – vegetabiliske produkter, herunder frugt og grøntsager
- Rådets direktiv 86/362 – korn og kornprodukter
- Rådets direktiv 86/363 – animalske produkter (restindhold fra fodermidler)

Ved forslaget harmoniseres en række nationale midlertidige maksimalgrænseværdier, der er fastsat i enkelte medlemsstater i forbindelse med nationale godkendelser af plantebeskyttelsesmidler med indhold af stofferne. Forslaget om fælles grænseværdier for maksimalt restindhold i fødevarer følger som konsekvens af tidligere fællesskabsbeslutninger om at optage en række aktivstoffer på den fælles positivliste i bilag I til direktiv 91/414. Miljøstyrelsen repræsenterer Danmark i forhandlinger om optagelse af stoffer på bilag I til direktiv 91/414.

2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl er aktivstoffer til ukrudtsbekæmpelse.

De nationale godkendelser i medlemsstaterne til anvendelse af 2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl er givet i henhold til de fælles krav i direktiv 91/414. Kommissionen er herefter forpligtet til at fremsætte forslag om fælles grænseværdier for restindhold af stofferne i fødevarer, som følge af godkendelse til anvendelse i marken. Grænseværdierne i forslaget er fastlagt ud fra såvel en streng sundhedsmæssig vurdering som krav om effektiv pesticidanvendelse i god landbrugsmæssig praksis (GAP).

Forslaget fastsætter midlertidige grænseværdier for restindhold af 2.4 D, triasulfuron og thifensulfuron methyl i frugt, grønt og korn.

- For alle vegetabiliske produktgrupper fastsættes for alle tre pesticidrester en midlertidig fælles grænseværdi for restindholdet svarende til det laveste målbare niveau for en given analysemetode (LOD- lower limit of analytical determination). Disse grænseværdier fastsættes, hvor en godkendt behandling ikke vil give målbare restindhold, eller hvis der ikke er fremlagt data til en vurdering af restindhold i overensstemmelse med kravene i direktiv 91/414/EØF, for at beskytte forbrugerne mod restindhold fra anvendelser, der ikke er godkendt af myndighederne.
- Det skal bemærkes, at de valgte analysemetoder er multitests, som giver mulighed for en effektiv kontrol, idet flere forskellige stoffer kontrolleres samtidig. Multitests er ikke de mest følsomme, men i dette tilfælde giver de et fuldt acceptabelt niveau vurderet efter stoffernes toksikologiske tærskelværdi.
- Der er ikke taget endelig stilling til en grænseværdi for animalske produkter, idet det i praksis ikke er muligt at fastsætte en konkret grænseværdi eftersom restindholdet vil være lavere end den mest følsomme metode vil kunne måle.
- På grund af den hurtige procedure for fremsættelse af forslaget, kan det ikke udelukkes at enkelte grænseværdier sættes på et højere niveau end LOD, idet medlemslandenes notificerede MRL'er kan nå at blive indbygget i forslaget.

Kommissionen vurderer, at de foreslåede grænseværdier for det maksimale restindhold er sundhedsmæssigt acceptabelt. Kriterierne for EU's sundhedsmæssige vurdering af stoffet er fastlagt i direktiv 91/414. EU's sundhedsmæssige vurdering følger de retningslinier, som er fastlagt af Verdenssundhedsorganisationen WHO.

De midlertidige grænseværdier i forslaget vil blive permanente efter en periode, hvis medlemsstaterne ikke inden da i overensstemmelse med direktiv 91/414/EØF har notificeret andre midlertidige grænseværdier til Kommissionen.

Generel teknisk orientering

Det kan til orientering oplyses, at EU's optagelse af et pesticid på bilag I til direktiv 91/414 indebærer en streng vurdering af stoffet i forhold til menneskers og dyrs sundhed. Den sundhedsmæssige vurdering fører til fastlæggelsen af stoffets faregrænse NOAEL (No Adverse Effect Level) ud fra dyreforsøg. Dette niveau udtrykker det højeste indhold af pesticid, der netop ikke har skadelig effekt på eden.

Ud fra NOAEL fastsætter man et acceptabelt dagligt indtag for stoffet, ADI. ADI er den mængde af stoffet, som et menneske kan spise hver dag hele livet uden sundhedsmæssige betænkeligheder. Da man ønsker en stor sikkerhedsfaktor, bliver ADI'en typisk sat til at være en 100-del af faregrænsen. Faktoren afhænger af, hvor godt den sundhedsmæssige vurdering er dokumenteret i forhold til menneskelig påvirkning. Der fastsættes endvidere en akut referencedosis, ARfD. ARfD er den mængde af stoffet, som et menneske kan indtage i løbet af én dag uden sundhedsmæssige betænkeligheder. Også her er der i vurderingen indbygget en stor sikkerhedsfaktor af samme størrelsesorden som for ADI.

En grænseværdi for restindhold af et pesticid vil kun blive godkendt, hvis den fører til et indtag af pesticidet, som ligger under det acceptable daglige indtag eller den akutte referencedosis.

Det kan til orientering oplyses, at GAP (Good Agricultural Practice) er et internationalt anerkendt princip for landbrugsproduktion, hvorefter man kun må anvende netop den mængde pesticid, der er nødvendig for at opnå den ønskede virkning i produktionen. Da landbrugsproduktion i høj grad er afhængig af klimatiske forhold, vil den mængde pesticid, der er nødvendig for at opnå den ønskede virkning i produktionen, variere naturligt mellem EU's medlemslande. GAP fastsættes i Danmark af Miljøstyrelsen ud fra en vurdering af mængden af pesticid, som er nødvendig for at opnå det ønskede formål (bekæmpelse af plantesygdomme og lignende), anvendeshyppighed og sprøjtefrist før høst. For nogle kombinationer af pesticider og produkter har Danmark en GAP, der ligger højt sammenlignet med andre EU-lande, for andre kombinationer har Danmark en lav P>

EU's fastlagte procedure for harmonisering af grænseværdier for restindhold af pesticider tager hensyn til det land, som har den højeste GAP og dermed det højeste restindhold af et givent pesticid. Det er således de højeste værdier af restindhold af pesticider, som bliver ophøjet til harmoniseret EU-maksimalgrænseværdier. Det er selvfølgelig under betingelse af, at stoffet opfylder de fastlagte kriterier for godke af pesticider, og at restindhold som følger af en anvendelse i henhold til højeste GAP ikke fører til en overskridelse af det acceptable daglige indtag eller den akutte referencedosis for det pågældende pesticid.

Det bemærkes, at danske landmænd skal følge den nationalt fastsatte GAP i anvendelse af pesticider, uanset at EU's grænseværdier for restindhold af pesticider i de færdige produkter måtte give mulighed for en større anvendelse af pesticider i produktionen.

Endelig kan det til orientering oplyses, at pesticider kun må indgå i landbrugsproduktionen, hvis deres specifikke anvendelser er godkendt. Godkendelse til anvendelse på en afgrøde medfører således ikke ret til anvendelse på andre afgrøder. For de anvendelser, som et pesticid er forbudt til eller endnu ikke godkendt til, bliver maksimalgrænseværdien for restindhold af det pågældende pesticid sat til LOD (lower limit of analytical determination). LOD er udtryk for det lavest målbare niveau med en given analysemetode. Grænseværdien bliver ikke sat til et absolut nul, da dette i en analytisk og kontrolmæssig sammenhæng ikke giver mening, hvis målemetoden ikke kan påvise helt ned til det absolutte nul.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Der er fastsat en dansk midlertidig maksimalgrænseværdi for stoffet triasulfuron på 0,02 mg/kg for korn svarende til LOD.

Restindhold af de øvrige stoffer er omfattet af den generelle bestemmelse i § 7, stk. 2, i fødevarerloven (lov nr. 471 af 1. juli 1998), hvilket indebærer, at der ikke må forekomme restindhold, der på baggrund af en sundhedsmæssig vurdering kunne være betænkeligt.

Konsekvenser

Vedtages forslaget, kan det implementeres ved ændring af pesticidbekendtgørelsen.

Forslaget har ingen statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

I den danske pesticidbekendtgørelse er der for triasulfuron fastsat en grænseværdi svarende til LOD, mens resten af stofferne er reguleret ved fødevarerlovens generelle bestemmelser. Den danske LOD for triasulfuron i korn er lavere end forslagets (som fastsættes til 0,05), men forslaget lægger op til anvendelse af en multitest, som omfatter flere stoffer, men som er mindre følsom.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at øge beskyttelsesniveauet, idet forslagets nye grænseværdier vil sætte et præcist loft for det tilladte restindhold af pesticiderne i fødevarer, og forslagets grænseværdi for triasulfuron på korn, der allerede er omfattet af pesticidbekendtgørelsen, blot justeres til en anden analysemetode med en acceptabel følsomhed.

Der er ikke påvist nogen akut toksiske effekter ved pesticidresterne.

Kommissionen og Fødevaredirektoratet har på grundlag af data om den faktiske pesticidanvendelse og befolkningens faktiske indtag af pesticidrester vurderet, at der samlet ikke er anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslagets grænseværdier. Der er i den sundhedsmæssige vurdering taget hensyn til, at mennesker også indtager andre produkter med andre pesticidrester.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i en række organisationer i henhold til Fødevarerlovens §6 samt i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

Landbrugsraadet og Mejeriforeningen har anført, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

